

El discorra era russ, il nov docent da rumantsch a Turitg

A l'universitad vegn uss examinada la lingua en las medias rumantschas

■ **(anr/vi) Dapi l'atun passà lavura Matthias Grünert a l'universitad da Turitg. El è il nov assistent superiur tar professor Clà Riatsch. Grünert s'occupescha en ses seminaris da linguistica cun las medias rumantschas.** Russ e sursilvan ha Grünert emprendì durant ses studi a Berna. Sco rom principal aveva Grünert elegì il talian. La filologia romana ha el studegià sco emprim rom lateral tar *Ricarda Liver*. La professoressa ha tractà en sias lecziuns era il rumantsch, surtut il sursilvan. Uschia ha Grünert emprendì d'enconuscher quest idiom, l'emprim dentant be sin basa teoretica.

In di ha Grünert vesì a l'uni sin tabla naira ch'igl era scrit ora in curs da rumantsch a Laax. El è s'annunzià. E suenter il curs ha el anc prendì uras privatas a Berna. Per ses segund rom lateral ha Grünert studegià russ. Perquai ha el sa chapescha visità la Russia nua ch'el ha emprendì d'enconuscher sia dunna. Oz discorra Grünert a chasa russ cun sia dunna e cun ses dus pitschens uffants. Ed a l'universitad a Turitg tschantscha el senza pli gronds problems rumantsch cun ses students.

Intercurir aspects dal sursilvan

Cura ch'el ha gù finì ses studi è Grünert sa decidì da far la lavur da doctorat tar *Ricarda Liver*. Il tetel da sia lavur: «La sintaxa modala en il sursilvan». Grünert ha intercurì differents dievers da la lingua: En la pressa, en la litteratura ed en emissiuns da radio.

El ha vulì savair co ils Sursilvans sa sur-

veschan dal conjunctiv e dal cundiziunal, ha cumpareglia quai cun il talian, il franzos ed il tudestg. Sin fundament da scrittiras dal 17avel e 18avel tschientaner ha el plinavanz examinà il svilup dal sursilvan ed ha remartgà ina considerabla differenza visavi il diever dad ozendi. Sia dissertaziun vegn Grünert a publitgar la stad che vegn.

In champ strusch perscrutà

«Durant lavurar vi da mia dissertaziun hai jau scuvert mes interess per lingua en la pressa rumantscha», di Grünert. I saja in champ anc pauc perscrutà. Ed l'assistent ha uss che cudizza da retschertgar vinavant. Grünert vegn perquai a sa fatschentar cun las medias en sias lecziuns da linguistica. Il semester d'enviern, ch'è uss gist a fin, ha el tractà «Linguatg da pressa e standardisaziun». Il proxim semester sa fatschenta el cun la lingua discurrenda en las medias, p. ex. en intervistas da radio, a la televisiun ed en gasettas.

Archiv spargna temp

Durant il semester d'enviern ha Grünert era anc lavurà a l'universitad da Berna. Uss mida el definitivamain chasa. Ses archiv da gasettas rumantschas è gia en ses nov biro. Per sias perscruttaziuns ha el rimnà tut las ediziuns da *La Quotidiana* dapi ch'i dat ella. Uss a Turitg vegn el era ad emplunar en sia stgaffa la «Pagina da Surmeir», la «Posta Ladina» e las «Punts».

E pertge dovra el pomai tut questas gasettas? «Jau notesch savens curts ci-

Per sia lavur da doctorat ha Matthias Grünert rimnà tut las «Quotidianas». Uss rimna el era «La Pagina da Surmeir», «La Posta Ladina» e «Punts».

FOTOS C. CADRUVI

tads. Ma pli tard vi jau magari tuttina anc savair precis en tge context che las chaussas èn vegnidas scrittas.» Sch'el

stoppia lura empustar las gasettas en in archiv public, perdia el ina massa temp. I saja era fitg cumplitgà da laschar foto-

copiar in'entira ediziun d'ina gasetta. «Perquai spargn jau ina massa temp d'avair mes agen archiv.»